

Tu jesteś: gazetaprawna.pl » Prawo » Ratyfikacja Konwencji Rady Europy zagraża tajemnicy adwokackiej?

Ratyfikacja Konwencji Rady Europy zagraża tajemnicy adwokackiej?

autor: Maciej Suchorabski 23.06.2014, 19:00

Udostępnij Lubię to! 4 +1 0 wykop 2 Tweet 2 Wyślij Drukuj

PRAWO | NAJNOWSZE

07:38 Nowe BIG-i uprzywilejowują konsumentów »

07:35 Nie będzie obniżek wynagrodzeń sędziów »

07:30 Przesyłanie właścicielom pojazdów zdjęć z fotoradarów dopuszczalne »

Ratyfikacja Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (CAHVIO) może naruszyć konstytucyjną gwarancję prawa do obrony i prawa do sądu – ostrzegają przedstawiciele Instytutu Ordo Iuris, twórcy raportu opiniującego Konwencję.

źródło: Shutterstock

Ratyfikacja Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (CAHVIO) może naruszyć konstytucyjną gwarancję prawa do obrony i prawa do sądu – ostrzegają przedstawiciele Instytutu Ordo Iuris, twórcy raportu opiniującego Konwencję.

Zgodnie z art. 28 Konwencji CAHVIO, państwa strony konwencji zobowiązują się do tego, by „zasady poufności nałożone na niektórych specjalistów” nie stanowiły, „w odpowiednich okolicznościach” przeszkody dla zgłoszenia właściwym władzom lub organizacjom uzasadnionego podejrzenia popełnienia aktu przemocy w rozumieniu Konwencji.

Przedstawiciele Instytutu Ordo Iuris alarmują, że zastosowanie powyższego przepisu do objętych tajemnicą zawodową [adwokatów](#) i [radców prawnych](#) może doprowadzić do ustanowienia skutecznej ochrony przed samorządowymi postępowaniami dyscyplinarnymi wszczętymi na skutek naruszenia tajemnicy zawodowej.

Konwencja sprzeczna z konstytucją?

Zdaniem członków Ordo Iuris ograniczenie tajemnicy adwokackiej poprzez odwołanie się do nieokreślonej grupy „wszelkich aktów przemocy” (takim terminem posługuje się konwencja CAHVIO, wymieniając przykładowy katalog okoliczności uzasadniających zakwalifikowanie czynu jako przemocy) należy odczytywać jako sprzeczne z gwarantowanym konstytucyjnie prawem do obrony (art. 42 ust. 2 Konstytucji) i prawem do sądu rozumianym również jako prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury (art. 2 i art. 45 ust. 1 Konstytucji).

Również dr Marta Derlatka z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w [Warszawie](#), adwokat i specjalista w zakresie prawa konstytucyjnego wskazuje, że art. 28 Konwencji może budzić wątpliwości w przedmiocie konstytucyjności, zaznaczając jednocześnie, że kwestii ratyfikacji Konwencji nie można sprowadzić jedynie do oceny konstytucyjności niniejszego artykułu. - Odpowiedź na pytanie czy Konwencja CAHVIO narusza zasady określone w Konstytucji RP wymagałaby kompleksowej analizy jej zapisów - zaznacza.

W kwestii pytania o konstytucyjność art 28 Konwencji dr Derlatka przyznaje, że [przepis](#) może być trudno stosować w praktyce. - Art. 28 Konwencji jest sformułowany ogólnie i nieprecyzyjnie. Z jego treści wynika, że w przypadku ratyfikacji Konwencji, przepis miałby zastosowanie do osób wykonujących zawody, w których regulacje wewnętrzne przewidują obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej czy poufności, co wskazuje, że mogłyby mieć zastosowanie również do adwokatów i radców prawnych. Jego zastosowanie mogłoby zaś prowadzić do naruszenia opartej na zaufaniu relacji, która łączy adwokata z klientem, przecząc roli adwokata, jako obrońcy i budząc tym samym wątpliwości w przedmiocie zgodności z istotą konstytucyjnego prawa do obrony - wyjaśnia.

Adwokata z tajemnicy zwalniać nie można

Wątpliwości wobec treści art. 28 Konwencji wyraża również adwokat Filip Kona z Kancelarii Kochoński Zięba Rapala i Partnerzy.

- Takie postawienie sprawy kłóci się z fundamentalnymi zasadami wykonywania zawodu adwokata. Adwokat jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzielaniem pomocy prawnej i z obowiązku tego nie można go zwolnić. Z tego też powodu trudno zrozumieć w jaki sposób powoływanie się na zapis Konwencji miałyby stanowić skuteczną ochronę przed ewentualnym i hipotetycznym samorządowym postępowaniami dyscyplinarnymi. Można być pewnym, że podobne stanowisko przyjąłby samorządowe sądy dyscyplinarne – komentuje.

Kona dodaje również, że enigmatyczne stwierdzenie odnoszące się do „odpowiednich okoliczności” wyrażone w art. 28 Konwencji CAHVIO, w przypadku których przestrzeganie tajemnicy zawodowej powinno być ograniczane, może budzić spory interpretacyjne.

- Dyskusyjnym pozostaje, co będzie uznawane za „odpowiednie okoliczności” oraz jakie niezbędne działania miałyby podjąć państwo dla usunięcia przeszkód do zgłoszenia podejrzenia popełnienia aktu przemocy. Tym bardziej, że obowiązek zawiadomienia o przestępstwach związanych z przemocą w rodzinie ma w polskim prawie wobec obywateli, w tym wobec adwokatów, wymiar obowiązku społecznego, niezawiadomienie zaś nie jest karalne – tłumaczy adwokat.

Czym jest tajemnica adwokacka?

Tajemnica adwokacka została wprowadzona ustawą z 26 lutego 1982 r. Prawo o adwokaturze. Na mocy [przepisów](#) tej ustawy adwokat obowiązany jest zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzieleniem pomocy prawnej. Obowiązek ten nie może być ograniczany w czasie, jak również niemożliwe jest zwolnienie adwokata od obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej co do faktów, o których dowiedział się udzielając pomocy prawnej lub prowadząc sprawę.

Tajemnica adwokacka pełni rolę gwaranta prawidłowego wykonywania wymiaru sprawiedliwości. Chroni takie wartości jak potrzeba zagwarantowania pełnego urzeczywistnienia oraz przestrzegania praw człowieka i obywatela, prawo do sądu oraz prawo do obrony. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy jedynie informacji udostępnianych na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu [pieniędzy](#) oraz finansowaniu terroryzmu.